

Effecten van voorlichting/instructie mondhygiëne en preventieve gebitsbehandeling op een verbeterde kwaliteit van leven gerelateerd aan mondgezondheid

Y.A.B. Werkhoven¹, B.P. Buunk², R.M.H. Schaub³, C.P. van der Schans¹, M. Spreen⁴

Probleem en doelstelling

- Forensisch psychiatrische patiënten zorgen in het algemeen onvoldoende voor hun eigen gebit.
- Mondzorg is binnen de Verpleging en Verzorging niet vanzelfsprekend.
- Pijn in de mond kan leiden tot irritaties, frustraties en zelfs agressief gedrag.
- Een slecht gebit kan de sociale omgang bemoeilijken én het gevoel van eigenwaarde verlagen.
- Hedendaags wordt in de Dr. S. van Mesdagkliniek te Groningen mondzorg voor de patiënten door een tandarts én een mondhygiënist verleen.
- Bij alle patiënten is een mondonderzoek uitgevoerd
- De 'screening' heeft geleid tot een nieuwe strategie
- Nu krijgt de patiënt in de kliniek:
 - een conventionele tandheelkundige behandeling
 - voorlichting en instructies m.b.t. dagelijkse mondverzorging
 - een professionele gebitsreiniging

Deze mondzorg benadering is nieuw in de forensische psychiatrie.

Vraagstelling:

- * Leidt de interventie tot een verbeterde kwaliteit van leven gerelateerd aan mondgezondheid?
(tot minder fysieke, sociale en psychologische beperkingen ten gevolge van de toestand van het gebit)

Methode

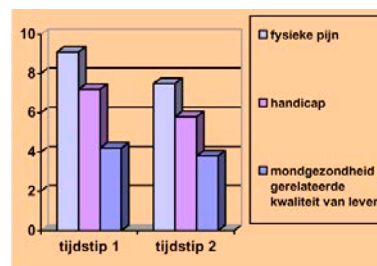
- 40 mannelijke patiënten hebben deelgenomen
- Voor mondhygiënische interventie én 3 maanden later zijn data verzameld
- De gemodificeerde Oral Health Impact Profile-14 (OHIP-14) vragenlijst (Slade, 1997) als meetinstrument

LEVV Landelijk Expertisecentrum Verpleging & Verzorging

Resultaten

- Waargenomen mondgezondheid gerelateerde kwaliteit van leven is verbeterd (fig. 1)
- Patiënten rapporteerden na de behandeling een hogere kwaliteit van leven
- Patiënten ervaren nu minder fysieke pijn (fig. 1) (minder pijn in de mond, en minder last met eten dan voor de behandeling)
- Patiënten zijn het leven als meer bevredigend gaan ervaren (fig. 1)

Figuur 1. Veranderingen na mondhygiënische interventie

Conclusies

- Een eerste indicatie dat bij forensisch psychiatrische patiënten:
 - aandacht voor mondverzorging en professionele gebitsbehandeling bijdraagt aan een verbeterde mondgezondheid en een adequate zelfzorg
 - kwaliteit van leven en het welbevinden verhoogt

Momenteel is er een validerings- en betrouwbaarheidsonderzoek van de Nederlandse versie van de OHIP-14 gaande.

1 Hanzehogeschool Groningen, Eyssoniusplein 18, 9714 CE Groningen

Y.A.B.Werkhoven@med.umcg.nl tel. +31(0)50 3638683 fax. +31(0)50 3632696
C.P.van.der.Schans@pl.hanze.nl tel. +31(0)50 5953685 fax. +31(0)50 5953828

2 Sociale Psychologie, Rijksuniversiteit Groningen, Grote Kruisstraat 2/1, 9712 TS Groningen

A.P.Buunk@rug.nl tel. +31(0)50 3636380

3 Tandheelkunde & Mondzorgkunde, Rijksuniversiteit Groningen, A.Deusinglaan 1, 9713 AV Groningen

R.M.H.Schaub@med.umcg.nl tel. +31(0)50 3632674

4 Forensisch psychiatrisch z'huis dr. S. van Mesdagkliniek, Engelse Kamp 5, 9700 RC Groningen

M.Spreen@mesdag.dji.minjus.nl tel. +31(0)50 5221358

Met speciale dank aan K. Cosic